

Raadsvoorstel

Onderwerp: Wensen en bedenkingen deelname Staat in aandelenbelang Stedin	College van burgemeester en wethouders 10 oktober 2023	Zaaknummer 892441
Portefeuillehouder C.A. van der Duijn Schouten	Commissie Samen wonen 9 november 2023	Openbaar
E-mailadres opsteller: k.kolf@bar-organisatie.nl	Gemeenteraad 23 november 2023	

Geadviseerd besluit

1. Op grond van artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet uw wensen en bedenkingen te geven ten aanzien van het voornemen van het college om:

1. In te stemmen met de aandelenuitgifte door Stedin Holding NV aan de Staat en de kapitaalstorting van € 500 miljoen door de Staat.
 2. Geen gebruik te maken van het voorkeursrecht bij uitgifte van nieuwe gewone aandelen (als bedoeld in artikel 9 van de Statuten), waardoor aan de gemeente Ridderkerk geen (extra) nieuwe gewone aandelen worden uitgegeven en de gemeente geen nieuwe kapitaalstorting doet en daarmee qua gehouden aandelenbelang verwatert van 1,13% naar 1%.
-

Raadsvoorstel

Inleiding

Na een traject van bijna een jaar aan onderzoek, analyse en intensief overleg hebben de Aandeelhouderscommissie (AHC), Stedin en de Staat overeenstemming bereikt over het voorstel tot Rijksdeelname in Stedin dat aan de aandeelhouders wordt gedaan, waar ook onze gemeente toebehoort. Dit voorstel heeft zowel betrekking op toetreding van de Staat middels een kapitaalversterking van € 500 miljoen als de aanpassing van de governance.

Op diverse bijlagen hebben wij geheimhouding opgelegd, omdat deze bedrijfsvertrouwelijke informatie van Stedin of onderhandelingstechnische details bevatten die het (economisch) belang van de aandeelhouders en/of de Staat raken. Geheimhouding is aangegeven in de naam van de bijlagen onderaan dit voorstel.

Beoogd effect

In verband met de energietransitie moet Stedin op grond van landelijke en Europese klimaatdoelstellingen de komende jaren fors meer investeren in het energienet als gevolg van toenemende elektrificatie, zoals op het gebied van vervoer en opwek van zonne- en windenergie. Ook de toegenomen grondstofprijzen en inflatie dragen bij aan stijgingen van de investeringen en daarmee de kapitaalbehoefte. Om deze investeringen te kunnen blijven doen, heeft Stedin aangegeven tot aan 2031 meer dan een miljard euro aan aanvullend eigen vermogen nodig te hebben. Door de toetreding van de Staat verbetert Stedins kredietwaardigheid en daalt de kapitaalbehoefte waardoor Stedin de komende periode zal gaan herberekenen of en in hoeverre er tot aan 2032 nog een kapitaalbehoefte resteert en wat dit betekent voor de Staat en de bestaande aandeelhouders alsmede de niet-aandeelhoudende provincies en gemeenten uit het verzorgingsgebied van Stedin.

Relatie met beleidskaders

Klimaat- en energiebeleid, zoals Klimaatvisie Ridderkerk, Strategie Klimaatadaptatie en Uitvoeringsprogramma Klimaatvisie Ridderkerk.

Argumenten

1.1 Hiermee wordt uw raad, conform artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet, om wensen en bedenkingen gevraagd ten aanzien van het voornemen van het college.

1.2 Door akkoord te gaan met de kapitaalstorting van de Staat behoudt Stedin haar rating en blijft ze kredietwaardig in een fase waarin Stedin meer zal gaan investeringen als gevolg van de energietransitie.

1.3 Leidend is de keuze of een extra storting van de gemeente noodzakelijk is voor de borging van het publieke belang.

Wij zien op dit moment geen publiek belang die een additionele storting van enkele miljoenen rechtvaardigt. Stedin heeft na de kapitaalstorting van € 500 miljoen van de Staat op dit moment niet meer kapitaal nodig. Verder is het vanuit het financieel belang van de gemeente geen logische keuze om tot een additionele kapitaalstorting over te gaan. Op een eventuele bijkomende inbreng zou een beperkt dividendrendement gerealiseerd worden, wat onvoldoende zou zijn om eventuele extra financieringslasten te dekken.

Overleg gevoerd met

AHC-vertegenwoordiging via gemeente Molenlanden.

Kanttekeningen

Vorig jaar heeft ons college bij de VNG een motie ingediend om het kabinet te laten onderzoeken of alle aandelen van regionale netbeheerders door de Staat zouden kunnen worden overgenomen van provincies, gemeenten en overige openbare lichamen. Dit met het doel de benodigde infrastructuur voor de energietransitie sneller vorm te geven. Deze motie heeft het helaas niet gehaald maar past nog wel in ons beeld dat de Staat een grotere rol zou moeten pakken. Dit voorstel waarbij de Staat aandeelhouder wordt, is voor ons een eerste stap in de goede richting.

De impact van de toetreding door de Staat focust zich vanuit het gemeentelijke aandeelhoudersperspectief op drie hoofdpunten:

- A. De waardering en prijsvorming: de overeengekomen prijs bepaalt namelijk het te verkrijgen aandelenbelang van de Staat.
- B. Het nieuwe dividendbeleid: het nieuwe dividendbeleid heeft impact op toekomstige dividendbaten vanuit Stedin Groep.
- C. De wijzigingen in de governance van Stedin Groep: meer concreet leidt de toetreding van de Staat ertoe dat er aanpassingen van de onderlinge zeggenschap en bevoegdheden worden voorgesteld, in de vorm van gewijzigde versies van de Statuten, het Aandeelhoudersconvenant en het AHC-reglement.

Zie bijlage 0.2 AHC Advies en bijlage 3 voor nadere toelichting op bovenstaande hoofdpunten.

Uitvoering/vervolgstappen

Na uw raadsbehandeling op 23 november 2023 volgt een definitief collegebesluit in de B&W-vergadering van 29 november 2023 op basis van de wensen en bedenkingen van uw raad. Hierin worden de gewijzigde Statuten (Bijlage 4), het Aandeelhoudersconvenant (Bijlage 5) en het AHC Reglement (Bijlage 6) ook ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

Besluitvorming AvA Stedin op 8 december 2023.

Ondertekening van de overeenkomsten na 8 december 2023.

Storting van het kapitaal aan Stedin voor 31 december 2023.

Evaluatie/monitoring

De monitoring van de voortgang van de energietransitie speelt een belangrijke rol in de informatievoorziening naar gemeenten in het verzorgingsgebied van Stedin. In het aandeelhoudersconvenant is daarom vastgelegd dat Stedin jaarlijks aan haar aandeelhouders rapporteert over de voortgang van de Regionale Energie Strategie (RES) en de investeringen per RES/regio. Dit omvat o.a. investeringen in de netten (elektriciteit en gas, mogelijk later ook warmte en waterstof), aansluiten van duurzame opwek en aansluiten van laadinfrastructuur. Daarnaast wordt ook informatie gedeeld over de digitalisering van de netten, de (direct en indirect) gecreëerde werkgelegenheid door Stedin en het niveau van dienstverlening.

Financiën

Het gehouden aandelenbelang van de gemeente verwatert van 1,13% naar 1% door de toetreding van de Staat als aandeelhouder. Al met al heeft dit een beperkte impact op de gemeentefinanciën. De toetreding van de Staat heeft geen impact op onze boekwaarde van de aandelen op de balans. Gezien de huidige financiële prognoses is er geen aanleiding om over te gaan tot een afwaardering c.q. duurzame waardevermindering omdat de marktwaarde hoger is dan het door de gemeente gehouden aandelenbelang.

De dividendbaten uit onze cumulatief preferente aandelen blijven ongewijzigd omdat de Staat daarin geen rechten verkrijgt.

De dividendbaten op reguliere aandelen wijzigt wel. Waar tot nu toe een vast dividendpercentage van 50% gold voor de winstuitkering op gewone aandelen zal het dividend voortaan op basis van een staffel bepaald worden, waarbij het dividendpercentage over het eerste deel van de winst hoger is en afneemt naarmate de winst hoger wordt. In de toekomst ontvangen we dan 0,13% minder regulier dividend. In bijlage 2 (GEHEIM) vindt u de verwachte toekomstige dividendprognoses.

Juridische zaken

Het onderhandelingsresultaat dat Stedin, de AHC van Stedin en de Staat hebben bereikt is een uitwerking van het op 5 december 2022 overeengekomen Afsprakenkader Kapitaalbehoefte Netwerkbedrijven (zie bijlage 14) die eerder in het college is behandeld. Op basis van dit kader zijn de gesprekken tussen het bestuur van Stedin, de bestaande aandeelhouders en de Staat als toetredende partij als aanhouder gevoerd om tot daadwerkelijke toetreding van de Staat als aandeelhouder in Stedin te komen.

De portefeuillehouder Financiën is reeds op basis van het vigerende mandaat- en volmachtbesluit bevoegd om namens de gemeente in de Aandeelhoudersvergadering het stemrecht uit te oefenen.

Gelet op de omvang van dit voorstel wordt op grond van artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet uw raad gevraagd diens wensen en bedenkingen op de besluitvorming te geven.

Op diverse bijlagen in het AHC Advies wordt geheimhouding opgelegd o.a. over de hoogte van het dividend, de waarderingen van KPMG (namens de AHC) en Rabobank (namens de Staat) en de Participatieovereenkomst. Deze bevatten bedrijfsvertrouwelijke informatie van Stedin of onderhandelingsstechnische details die het (economisch) belang van de aandeelhouders en/of de Staat raken. Geheimhouding wordt opgelegd voor 5 jaar, tot en met 12 september 2028. Geheimhouding is aangegeven in de naam van de bijlagen onderaan dit voorstel.

Duurzaamheid en Ecologie

Naast het Ridderkerkse publieke belang is in de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) vastgelegd dat de energie-infrastructureur voor elektriciteit en gas in publieke handen dient te blijven. De activiteiten van Stedin zijn van essentieel belang voor het slagen van de energietransitie. Verduurzaming gaat vaak gepaard met elektrificatie, bijvoorbeeld in het geval van de verduurzaming van logistiek en mobiliteit. Stedin moet haar bestaande elektriciteitsnetten aanzienlijk uitbreiden om in de groeiende vraag naar elektriciteit te kunnen voorzien. Daarom werkt Stedin aan het aansluiten van nieuwe duurzame opwek (zon en wind), aan het verzwaren van de netten om de elektrificatie van de industrie mogelijk te maken en aan het aansluiten van laadinfrastructuur voor elektrische mobiliteit. Daarnaast speelt Stedin een cruciale rol in het slagen van de woningbouwopgave. Stedin zorgt ervoor dat alle nieuwe woningen aangesloten worden zodat de bewoners ook goed van hun woning gebruik kunnen maken.

De publieke belangen zijn vastgelegd in het Afsprakenkader waarover reeds in december 2022 een onderhandelaarsakkoord werd bereikt. Hierin wordt gesproken over de publieke belangen van een veilig, betrouwbaar, toegankelijk en betaalbaar (regionaal) energienetwerk. In het Afsprakenkader is tevens vastgelegd dat de Netwerkbedrijven, de aandeelhouders van de netwerkbedrijven en de Staat een gezamenlijke verantwoordelijkheid ervaren voor de borging van deze publieke belangen.

Inclusiviteitstoets

N.v.t.

Communicatie/participatie na besluitvorming

De gemeentelijke communicatie is gekoppeld aan de communicatie vanuit de AHC en Stedin/het Rijk. Deze communicatie is op zijn beurt weer gekoppeld aan de communicatie van het Rijk richting de Tweede Kamer welke op 8 september jl. heeft plaatsgevonden.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

dhr. C.A. Oosterwijk

Bijlagen

1. Bijl 0.1 Aanbiedingsbrief AHC.pdf
2. Bijl 0.2 AHC-Advies Kapitaalstorting Staat.pdf
3. Bijl 0.2a GEHEIM AHC-advies Waardering en Prijs.pdf
4. Bijl 0.3 GEHEIM Informatiebijeenkomst 6 september 2023.pdf
5. Bijl 1 Overzicht aandelenbelang-verwatering per gemeente.pdf
6. Bijl 2 GEHEIM Dividendprognoses per jaar.pdf
7. Bijl 3 Samenvatting Aanpassing Governance.pdf
8. Bijl 4 Akte van statutenwijziging Stedin.pdf
9. Bijl 5 Aangepast Aandeelhoudersconvenant Stedinl.pdf
10. Bijl 6 Aangepast AHC reglement Stedin.pdf

11. Bijl 7 GEHEIM Concept B&W Besluit format Rdam.pdf
12. Bijl 8 GEHEIM Concept Raadsbesluit format Rdam.pdf
13. Bijl 9 GEHEIM Participatieovereenkomst Staat-Stedin.pdf
14. Bijl 9.2 GEHEIM Groepsstructuur.pdf
15. Bijl 9.3 GEHEIM Prijs per Stedin Aandeel en kapitalisatietabel.pdf
16. Bijl 9.4 GEHEIM Agiostortingsovereenkomst.pdf
17. Bijl 9.6 GEHEIM Additionele Akte van uitgifte.pdf
18. Bijl 9.11 GEHEIM Kapitaalbestemmingsrapportage.pdf
19. Bijl 9.11 GEHEIM Template Financieringsplan.pdf
20. Bijl 9.11 GEHEIM Template Lange Termijn Investerings Plan.pdf
21. Bijl 10 GEHEIM Tekenprotocol.pdf
22. Bijl 11 Akte van uitgifte_Geredigeerd.pdf
23. Bijl 12 Intekenbrief NVT wegens neg.besluit.pdf
24. Bijl 13 Volmacht akte van uitgifte NVT wegens neg.besluit.pdf
25. Bijl 14 Afsprakenkader Staat-Netwerkbedrijven.pdf

CONCEPT RAADSBESLUIT

Onderwerp: Wensen en bedenkingen deelname Staat in aandelenbelang Stedin	Gemeenteraad: 23 november 2023	Zaaknummer:
	Commissie samen wonen 9 november 2023	

De raad van de gemeente Ridderkerk,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 10 oktober 2023,

gelet op

- Het bepaalde in de Gemeentewet en de Wet Open Overheid.
overwegende, dat

BESLUIT:

1. Op grond van artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet uw wensen en bedenkingen te geven ten aanzien van het voornemen van het college om:

1. In te stemmen met de aandelenuitgifte door Stedin Holding NV aan de Staat en de kapitaalstorting van € 500 miljoen door de Staat.
 2. Geen gebruik te maken van het voorkeursrecht bij uitgifte van nieuwe gewone aandelen (als bedoeld in artikel 9 van de Statuten), waardoor aan de gemeente Ridderkerk geen (extra) nieuwe gewone aandelen worden uitgegeven en de gemeente geen nieuwe kapitaalstorting doet en daarmee qua gehouden aandelenbelang verwatert van 1,13% naar 1%.
-